

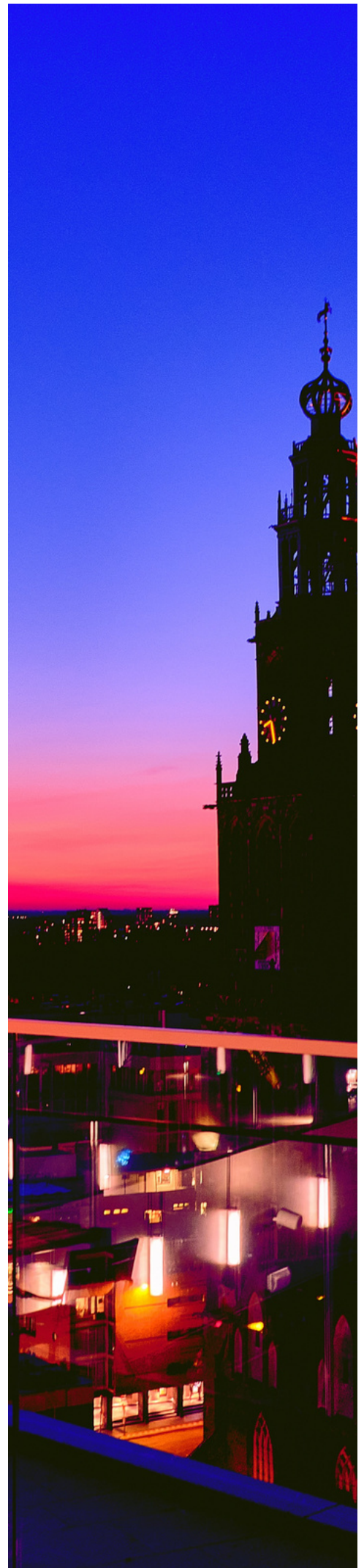
Tegenbegroting

2024

Inhoud

- 01 Voorwoord
- 02 Uitgangspunten
- 03 Ombuigingen voor
woningeigenaren en
autobezetitter
- 04 Ombuigingen ten
behoefte van
ondernemers
- 05 Dekking

Voorwoord

Onze gemeente heeft door de jaren heen een grote broek aangetrokken. Enerzijds heeft het Rijk een grote hoeveelheid taken afgeschoven op de gemeenten zonder daar toereikende financiering bij te leveren. Anderzijds heeft Groningen in een politiekgekleurde maakbaarheidsdrift ook vrijwillig steeds meer taken naar zich toegetrokken. De uitvoering is daardoor steeds duurder geworden en in de noodzaak om dit alles te financieren zijn de lokale heffingen in Groningen torenhoog geworden. Woningeigenaren, ondernemers en autobezitters betalen in groeiende mate de letterlijke prijs van politieke expansiedrift. Met het potentiële boekhoudkundige ravijnjaar in aantocht is het noodzakelijk om over te gaan op degelijk financieel beleid. De aanstaande drastische korting op het gemeentefonds mag niet de volgende vergaande verzwaring van lokale lasten voor woningeigenaren, ondernemers en autobezitters worden. Het belang dit te voorkomen is zwaarwegend voor het CDA en essentieel voor Groningers.

Deze tegenbegroting is een verinkte clash tussen twee wereldbeelden. Het is een contrast tussen realiteitszin en ongebreideld maakbaarheidsdenken. Het toont een verschil tussen behapbare lokale lasten en het uitmelken van woningeigenaren, ondernemers en autobezitters. Met deze wijzigingsvoorstellen geven we vorm aan een beleid dat behapbaar, betaalbaar en bestendig is. Wij maken keuzes in een werkelijkheid van schaarste tegenover een college dat vooralsnog acteert in fictieve weelde.

Uitgangspunten

0 Beleidsvoering ten opzichte van korting op het gemeentefonds

De omvang van het gemeentefonds laat vanaf 2026 een bizarre daling van ongeveer drie miljard euro zien. In een tijd van forse prijsstijgingen en steeds meer overgehevelde, onvoldoende gefinancierde taken vanuit het Rijk en de provincies naar gemeenten is een dergelijke korting onverantwoord. Het CDA steunt de gemeente in haar verzet tegen deze korting en in de manier waarop de gemeente anticipeert op dit vooruitzicht. Het college kiest er op advies van de VNG, net als een fors aantal andere gemeenten, voor om de korting van het fonds gehalveerd op te nemen in haar meerjarenramingen. Dit betekent dat slechts rekening wordt gehouden met een structurele korting van 22 in plaats van 44 miljoen euro. In deze tegenbegroting volgen wij deze keuze.

1 Woningeigenaren

De afgelopen drie jaren zijn woningeigenaren in onze gemeente, bovenop de reguliere tariefverhogingen, geconfronteerd met extra verhogingen van de ozb. Tijdens de begrotingsbehandeling van 2023 hebben wij een amendement ingediend om die extra verhoging in een woelige financiële tijd niet door te voeren. De coalitie besloot anders. Na deze aangekondigde cumulatieve verhogingen stelt het college in haar ontwerpbegroting voor 2024 voor om hier een vierde jaar van een extra verhoging bovenop de reguliere verhoging aan toe te voegen. Het CDA kiest ervoor om de woonlasten ten opzichte van deze ontwerpbegroting te verlagen. Het coalitie argument dat beperkte verhogingen eeuwig behapbaar, draagbaar en rechtvaardig blijven gaat in onze visie simpelweg niet op. Het is geen faux pas om woningeigenaar te zijn en daarom mag het ook niet stapje voor stapje als zodanig extra doorbelast worden.

2 Ondernemers

Terwijl de belastingdienst massaal dwangbevelen verstuurd om de laatste centen van de aan het midden- en kleinbedrijf verstrekte coronaleningen te innen heeft de coalitie een extra heffing gevonden om de gemeentebegroting op te vijzelen. De coalitie lijkt te ontkennen dat de stapeling van werknemerslasten, energiekosten, huisvestingskosten waaronder de ozb, reclamebelasting, het afbetalen van coronaleningen, steeds hogere lonen, steeds hogere inflatie en peperdure parkeervergunningen voor werknemers een enorme financiële druk leggen op ons midden- en kleinbedrijf. De reclamebelasting wordt verdedigd als instrument om de 'openbare ruimte te herwinnen'. Een weinig steekhoudend argument voor een overheid die hetzelfde doel zonder melkbejag zou kunnen bereiken door simpelweg in gesprek te gaan met ondernemers en ondernemersverenigingen en hier haar regelgeving en verordeningen op aan kan passen. Deze volgende belasting van ondernemers past in het wereldbeeld van een college dat woningeigenaren, ondernemers en autobezitters aanziet voor vochtige washandjes in tijden van een kapotte droger. In plaats van ondernemers verder en verder uit te wringen kiest het CDA voor het snijden in de gemeentelijke ambities. Minder uitgaven leiden simpelweg tot minder behoefte aan het verzinnen en afdwingen van inkomstenbronnen. Ons midden- en kleinbedrijf, onze verenigingen, kerken, dorp- en buurthuizen voegen onmisbare waarde toe aan onze wijken en dorpen. Zij geven vorm, kleur en jeu aan ons straatbeeld. Er is geen enkele noodzaak om de publieke ruimte die zij tot waarde maken in een gefingeerde financiële strijd van hen te herwinnen.

3 Autobezitters

Onder het mom van duurzaamheid worden autobezitters steeds zwaarder belast door een college dat iedere vorm van bezit lijkt te hekelen. Zonder een volwaardig openbaar vervoer als alternatief aan te bieden worden auto's uit straten verjaagd, worden parkeren stevig doorbelast met peperdure bewoners- en bedrijvenvergunningen en breidt de dollargroene inktvlek van betaald parkeren zich steeds verder uit over onze gemeente. Het college lijkt te duiken voor het gegeven dat veel Groningers op hun autootje zijn aangewezen om zich te verplaatsen. In hun werk en inderdaad soms in hun vrije tijd. De coalitie lijkt de ogen blijvend te sluiten voor het feit dat niet alleen de allerlaagste inkomens, maar ook een groot deel van de zogenoemde 'middeninkomens' moeite hebben om de geldelijke eindjes aan elkaar te knopen. Niet iedereen met een auto is de kwaadheid zelve en er is geen enkele aanleiding die zwaar genoeg weegt om op rechtvaardige gronden autobezit de nek om te draaien, laat staan de stroom van deze beweging verder te versnellen zonder het openbaar vervoer voldoende opgewaardeerd te hebben.

Op basis van bovenstaande drie uitgangspunten hebben wij deze tegenbegroting opgesteld. Bij gedegen oppositie hoort het kleur geven aan keuzes door verschillen in kaart te brengen en te dekken. In de volgende pagina's worden de voorgestelde intensiveringen en ombuigingen toegelicht en uitgewerkt. Hierbij worden de dekkingen en het effect op de gemeentefinanciën inzichtelijk gemaakt. Wij verzoeken het college om deze tegenbegroting aandachtig in behandeling en over te nemen.

Ombuigingen voor woningeigenaren en autobezitters

Schrappen extra ozb verhoging

Onze gemeente kent na Leiden de hoogste woonlasten voor woningeigenaren en na Nijmegen het hoogste ozb tarief van alle Nederlandse gemeenten. De ozb wordt jaarlijks verder verhoogd. Het grootste gedeelte van de jaarlijkse verhoging is de nominale stijging naar aanleiding van prijs- en loonontwikkelingen. Een verklaarbare indexering. De afgelopen jaren is die indexering stevig geweest en is de gemiddelde WOZ-waarde van onze woningen bovendien fors gestegen. Daarmee is de druk van deze heffing op woningeigenaren in korte tijd stevig gegroeid. De afgelopen drie jaar is de ozb bovendien additioneel verhoogd en ook voor 2024 stelt het college een aanvullende tariefverhoging voor. Hoewel die extra verhoging in het niet valt bij de last van deze reeds torenhoge heffing en de nominale stijging van die heffing is de CDA-fractie van mening dat de herberekening van de uitvoeringskosten niet extra op woningeigenaren verhaald dient te worden. Deze kunnen elders in de begroting worden gevonden, immers de ozb heffing vormt een buitengewoon fors aandeel van het vrij besteedbare deel van de gemeentelijke inkomsten en is de afgelopen jaren reeds in extreem tempo gestegen.

Besluit:

-De extra ozb stijging (p271) van 377 duizend euro te schrappen

Daartoe het dictum van de verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelastingen zodanig aan te passen dat deze additionele verhoging vervalt, het ozb tarief met 0.33% te verlagen en de geraamde inkomsten uit de ozb met 377 duizend euro te verlagen.

Verlagen tarief bewonersvergunningen tweede schil

Op 28 april 2021 nam de gemeenteraad een CDA motie aan waarin de raad de intentie uitsprak en het college verzocht onderzoek te doen naar een manier om het tarief van bewonersvergunningen in de zogenaamde tweede schil te verlagen naar het niveau van de derde schil. Ruim anderhalf jaar later ligt opnieuw een ontwerpbegroting voor waarin bewoners die woonachtig zijn binnen het gebied dat tot de tweede schil behoort onevenredig zwaar belast worden. In deze tegenbegroting voeren wij de aangenomen motie Ubbens ten langen leste door.

Verlagen tarief bewonersvergunningen tweede schil

Op 28 april 2021 nam de gemeenteraad een CDA motie aan waarin de raad de intentie uitsprak en het college verzocht onderzoek te doen naar een manier om het tarief van bewonersvergunningen in de zogenaamde tweede schil te verlagen naar het niveau van de derde schil. Ruim anderhalf jaar later ligt opnieuw een ontwerpbegroting voor waarin bewoners die woonachtig zijn binnen het gebied dat tot de tweede schil behoort onevenredig zwaar belast worden. In deze tegenbegroting voeren wij de aangenomen motie Ubbens ten langen leste door.

Besluit:

-Het verschil in kosten bij bewonersvergunningen binnen betaald parkeren tussen de tweede en derde schil op te heffen en de tarieven gelijk te trekken op het niveau van de derde schil, te weten op 54,90 euro voor een eerste en 109,80 euro voor een tweede bewonersvergunning in 2024.

Daartoe het dictum van de verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2024 overeenkomstig aan te passen en de geraamde opbrengst van het parkeerbedrijf met 1.222.293 miljoen euro te verlagen.

Lasten		
Schrappen extra ozb verhoging	€377.000	
Verlagen tarief bewonersvergunningen tweede schil	€1.222.500	
		€1.599.500

Ombuigingen ten behoeve van ondernemers

Schrappen reclamebelasting

De coalitiefracties hebben bij de vorming van dit college besluiten genomen die keiharde gevolgen hebben voor woningeigenaren, ondernemers en autobezitters. De reclamebelasting is een van de meest in het oog springende weeffouten in het coalitieakkoord en leidt niet alleen tot een dramatisch getimede klap voor ons midden- en kleinbedrijf, maar veegt als collateral damage ook onze dorp- en buurthuizen, kerken verenigingen en andere non-profit organisaties in een veel brede slipstream met zich mee. Onder het verzonnen mom van 'het herwinnen van de publieke ruimte' is een volgende manier gevonden om keiharde knaken aan de gemeentekas toe te voegen, die bovendien in de loop der jaren steeds verder opgeschroefd zullen worden. Ons midden- en kleinbedrijf, onze verenigingen, kerken, dorp- en buurthuizen voegen stuk voor stuk waarde toe aan onze wijken en dorpen. Er is geen enkele noodzaak om de publieke ruimte die zij tot waarde maken van hen te herwinnen. In deze tegenbegroting zetten wij een streep door de onzalige reclamebelasting.

Besluit:

-De invoering van de reclamebelasting (p271) van 650 duizend euro te schrappen

Daartoe de concept verordening op de heffing en invordering van reclamebelasting in te trekken en de begroting zodanig aan te passen dat de geraamde opbrengsten van 650 duizend euro en de geraamde uitvoeringskosten van 150 duizend euro van de reclamebelasting vervallen.

Verlagen tarief van 2de tot en met 5de bedrijfsparkeervergunning

De stapeling van energiekosten, de naweeën van corona(leningen), de stevige loon- en prijsstijgingen en gemeentelijke lasten weegt zwaar op kleine en middelgrote Groningse ondernemers. Voor een gemiddelde bloemenwinkel of fietsenzaak met een of meerdere werknemers die minder mobiel of op enige afstand van de zaak wonen lopen de kosten van een zogenaamde bedrijfsparkeervergunning stevig op. Voor kleine en middelgrote ondernemers kost een tweede en iedere volgende bedrijfsparkeervergunning meer dan het vierdubbele van een eerste parkeervergunning. Voor iedere kleine ondernemer die niet zzp'er is, maken we het met deze melkbewegingen onnodig moeilijk om te ondernemen. In onze tegenbegroting verlagen we de kosten voor een tweede tot en met vijfde bedrijfsparkeervergunning stevig en laten we de kosten van zesde en volgende bedrijfsparkeervergunningen ongemoeid.

Besluit:

-De kosten voor een tweede tot en met vijfde bedrijfsparkeervergunning te verlagen naar een tarief van 256,20 euro (het dubbele tarief van een eerste bedrijfsparkeervergunning) en de kosten van zesde en volgende vergunningen ongemoeid te laten op het bedrag van 570,96 euro.

Daartoe het dictum van de verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2024 overeenkomstig aan te passen en de geraamde opbrengst van het parkeerbedrijf met 180 duizend euro te verlagen.

Uitstellen verhoging horecaleges

Gezien de energiekosten, de dwangbevelen die bij de belastingdienst de deur uitvliegen, de stelligheid waarmee het college haar financiële infusen in de levensaders van onze ondernemers probeert te prikken en de stevige loon- en prijsstijgingen die plaatsvinden zien wij onvoldoende reden om de geplande stap naar het kostendekkend maken van de horecaleges in de begroting van 2024 door te voeren. Wij maken om genoemde redenen de keuze om deze legesverhoging met een jaar uit te stellen.

Besluit:

-De laatste stap naar het opnieuw kostendekkend maken van de horecaleges met uitzondering van 'indien het betreft de aanvraag van een vergunning voor de exploitatie van een coffeeshop' met een jaar uit te stellen. (p273)

Daartoe het dictum van de verordening op de heffing en invordering van leges 2024 overeenkomstig aan te passen en de geraamde opbrengsten met 30 duizend euro te verlagen.

Netto-Lasten		
Schrappen reclamebelasting	€500.000	
Verlagen 2 ^{de} t/m 5 ^{de} bedrijfsparkeervergunning	€180.000	
Uitstellen verhoging horecaleges	€30.000	
		€710.000

Zoals beschreven nopen de staat van onze gemeentefinanciën en de torenhoge lokale lasten tot keuzes. De hierna volgende batenomvang van deze dekkingsvoorstellen is ruim 600 duizend euro groter dan de lastenomvang van voornoemde ombuigingen ten behoeve van woningeigenaren, ondernemers en autobezitters. Daarmee creëren deze dekkingsvoorstellen structurele financiële ademruimte.

Deze wijzigingsvoorstellen geven vorm aan een beleid dat behapbaar, betaalbaar en bestendig is. Dit doen wij enerzijds door uitgaven en kapitaallasten te beperken en vanzelfsprekend anderzijds door de algemene reserve te doen groeien. Daarbij laten we het bijgestelde budgetaandeel voor bijstandsuitkeringen binnen het BUIG-budget in deze tegenbegroting ongemoeid, zodat ook deze stevige meevaller ten gunste van het verbeteren van de financiële positie van de gemeente kan worden ingezet. Bovendien doen we in deze tegenbegroting geen greep uit het rekeningresultaat.

Lasten in 2024		
Schrappen extra ozb-verhoging	€377.000	
Verlaging bewonersvergunningen tweede schil	€1.222.500	
Schrappen reclamebelasting	€500.000	
Verlagen 2 ^{de} t/m 5 ^{de} bedrijfsparkeervergunning	€180.000	
Uitstellen verhoging horecaleges	€30.000	
		€2.309.500

Dekking

- Het tarief voor de vergunning voor de exploitatie van zogenaamde seksbedrijven, zoals seksbioscopen en prostitutiebedrijven te verhogen van 2.671,30 in 2023 naar 3.205,56 in 2024, (20% stijging) in plaats van de begrote 2.895,70
- De kostendekking van de leges kansspelen te verhogen van de begrote 167 naar 200 procent
- Stedenbanden per 31 december aanstaande op te heffen en de begrote lasten voor het Akkoord van Groningen te verlagen met de hiermee gemoeid gaande 133 duizend euro
- Voorafgaand aan eventuele financiering vanuit het NPLG geen middelen beschikbaar te stellen voor de incidentele formatie-uitbreiding van 2,2fte ten dienste van eiwittransitie (p342)
- Versobering herhuisvesting Vrijdag door de sinds de begroting van 2023 structurele aanvullende dekking van 100 duizend euro met ingang van de begroting 2024 te schrappen
- Het begrote bedrag voor de subsidie bewezen talentregeling te verminderen met de voor Shelfish Productions bestemde 40 duizend euro
- De beschikbare middelen voor cultuur met 1,5% af te romen en deze begrotingspost derhalve in totale omvang te verlagen van 60,9 naar 60 miljoen euro
- De aanvullende vergoeding in de fractiebudgetten per raadszetel te verlagen met 296,93 en als gevolg hiervan deze post met 13.361 euro te verlagen
- De in de begroting van 2023 incidenteel verhoogde taakstelling SIF structureel te maken en de beschikbare middelen op deze post als gevolg hiervan vanaf 2024 te verminderen met 1 miljoen euro en de projecten binnenstad overeenkomstig het verminderde budget te versoberen en of verdagen
- De kosten voor wethouders en ondersteuning structureel te verlagen met 200 duizend euro
- Als gevolg van de door deze tegenbegroting lager uitvallende meeropbrengsten van het parkeerbedrijf, de structureel beschikbare middelen voor de toekomstige herinrichting van straten te verlagen met 5% van de verminderde inkomsten en deze post daarmee te verlagen van 400 duizend euro naar 330 duizend euro

Baten in 2024		
Verhoging tarief exploitatievergunning seksbedrijven	€3.321	
Verhoging leges kansspelen	€6.638	
Beëindiging stedenband met Moermansk	€133.000	
Niet voorfinancieren formatie-uitbreiding eiwittransitie	€257.000	
Versobering herhuisvesting Vrijdag	€100.000	
Verlagen subsidie bewezen talentregeling	€40.000	
Bezuiniging op middelen cultuur	€873.000	
Verlaging fractiebudgetten	€13.361	
Gehalveerde verlenging verhoogde taakstelling SIF	€1.000.000	
Beëindiging experiment gesloten coffeeshopketen	€185.000	
Schrappen wethouder en ondersteuning	€200.000	
Lagere meeropbrengsten ten gunste van herinrichting	€70.000	
		€2.921.320